

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Klinicznemu Nr (...) im. (...) Uniwersytetu Medycznego w S.
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje adwokatowi M. O. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększoną o podatek od towarów i usług we właściwej stawce tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek publicznoprawnych (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sprowadził do pytań, czy uzewnętrznienie subiektywnego przekonania poszkodowanego o sprawcy szkody przez złożenie zawiadomienia przed właściwymi organami odpowiedzialności zawodowej jest wyłącznie momentem dowiedzenia się o osobie odpowiedzialnej do naprawienia szkody w rozumieniu art. 442¹ § 1 k.c. i wyznacza datę, od której należy liczyć bieg terminu przedawnienia roszczenia, zaś przy przyjęciu takiego poglądu, czy w przypadku stwierdzenia przez właściwe organy braku podstaw do przypisania odpowiedzialności zawodowej osobie, co do której poszkodowany wyrażał subiektywne przekonanie o jej sprawstwie szkody, początek biegu terminu przedawnienia rozpoczyna się w chwili późniejszego pozyskania przez poszkodowanego informacji o sprawcy szkody od zewnętrznego profesjonalnego podmiotu w innym postępowaniu; czy ocena działań powoda w kontekście biegu terminu przedawnienia powinna uwzględniać orzeczenie właściwego organu odpowiedzialności zawodowej, co uzasadnia liczenie terminu przedawnienia od późniejszej daty; czy art. 442¹ § 1 k.c. zawiera swoisty przymus przerwania biegu przedawnienia z narażeniem na przegraną, liczonego od uzewnętrznienia przed organami odpowiedzialności zawodowej własnego przekonania poszkodowanego o szkodzie i jej sprawcy.

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia

skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało, a samo zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa.

Powód powołał się wprawdzie na przepis prawa, w związku z którym pozostają sformułowane przez niego pytania, jednakże jego wątpliwości dotyczą w istocie nie wykładni tego przepisu, co sposobu jego zastosowania do ustalonych w sprawie faktów.

Art. 442¹ § 1 k.c. był wielokrotnie wykładany przez Sąd Najwyższy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że art. 442¹ § 1 k.c. wiąże rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia z tytułu czynu niedozwolonego ze stanem świadomości poszkodowanego, co do zaistnienia szkody i osoby za nią odpowiedzialnej. Dla początku biegu przedawnienia ma znaczenie powzięcie wiedzy o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, a nie o zakresie szkody czy o trwałości jej następstw (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 11 lutego 1963 r. - zasada prawna - III PO 6/62, OSNCP 1964, Nr 5, poz. 87, wyrok Sądu Najwyższego z 24 listopada 1971 r., I CR 491/71, OSNCP 1972, Nr 5, poz. 95). Podkreślono, że nie chodzi tu o zdobycie przez poszkodowanego całkowicie pewnej wiedzy o tych dwóch podstawowych elementach współkształtujących odpowiedzialność odszkodowawczą, gdyż prowadziłoby to do subiektywizacji tych przesłanek i oceniania ich wyłącznie z punktu widzenia stanu świadomości poszkodowanego, co jest niedopuszczalne. W konsekwencji przesłanka dowiedzenia się o szkodzie zostaje spełniona już w tej chwili, gdy poszkodowany ma świadomość powstania szkody (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2005 r., II CK 358/04, I C 2005, nr 11, s. 49, z 28 października 2016 r., I CSK 661/15, nie publ., z 27 lipca 2016 r., V CSK 680/15, OSP 2017, nr 5, poz. 46, z 7 kwietnia 2016 r., II CSK 442/15, nie publ., i z 1 marca 2016 r., I PK 85/15, nie publ.). W orzecznictwie Sądu

Najwyższego utrwalil się również pogląd, że chwila uzyskania wiedzy o sprawcy oznacza, chwilę uzyskania takich informacji, które oceniane obiektywnie, pozwalały z wystarczającą dozą prawdopodobieństwa, przypisać sprawstwo konkretnemu podmiotowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., IV CSK 611/12, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2018 r., V CSK 544/17, nie publ.).

Wymóg ustalenia momentu, w którym poszkodowany dowiedział się o osobie obowiązanej do naprawienia szkody, dotyczy konkretnej szkody i konkretnego poszkodowanego. Chodzi nie o chwilę, w której poszkodowany uzyskał jakąkolwiek wiadomość na temat sprawcy, lecz o chwilę uzyskania takich informacji, które - oceniając obiektywnie - pozwalają z wystarczającą dozą prawdopodobieństwa przypisać sprawstwo konkretnemu podmiotowi. Poszkodowany powinien przy tym zachować się w swoich sprawach w sposób zapobiegliwy i dołożyć starań o uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności za doznaną szkodę (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 24 września 2009 r., IV CSK 43/09, nie publ., z 9 lipca 2009 r., III CZP 47/09, nie publ. i z 17 maja 2006 r., I CSK 176/05, nie publ.). Do takich kryteriów oznaczenia początku biegu przedawnienia nawiązał Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu pełnomocnika reprezentującego powoda z urzędu orzeczono stosownie do § 2, § 4 ust. 1, § 8 pkt 7 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 18).